

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

za Avstro-Ogrsko
» Nemčijo . . . . .
» ostalo inozemstvo . . . . .
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte in zahvale po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravljanju 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnoštevilni račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 5. januarja 1917.

Št. 1.

Dar „Družbe sv. Mohorja“ cesarjeviču.

„Družba sv. Mohorja“ je poslala g. gardnemu podpolkovniku Jerneju pl. Andrejki, ki je spisal knjigo „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“, knjigo „Zgodovina 17. pešpolka“ v krasni izdaji, da jo pokloni presvetlemu nadvojvodu Francu Jožefu Otonu, vrhovnemu imejitelju tega polka.

G. podpolkovnik je dobil iz cesarskega dvorca na Dunaju sledečo brzojavko:

„Njegovo Veličanstvo se zahvaljuje Vašemu preblagorodju najtopleje, da ste poklonili Nj. cesarski in kraljevi Visokosti presvetlemu cesarjeviču v slovenskem jeziku pisano zgodovinsko knjigo o pehotnem polku št. 17, ki jo je, bogato ilustrirano, smatrati za dragoceno poljudno delo. Po Najvišjem naročilu:

Generalni major Zdenko princ z Lobkovic.“

Čvetosporazum odkloni mirovno ponudbo.

Pariška „Agence Havas“ je objavila odgovor čvetosporazuma na noto centralnih držav in njenih zaveznic. Oficielna nota še ni došla, pa se v bistvu od objavljene ne bo razlikovala.

Odgovor čvetosporazuma odločno odklanja mirovno noto in tako prevzema za nadaljno prelivanje krvi vso odgovornost. Tudi človekoljubna akcija ameriškega predsednika Wilsona je s tem pokopana.

Dne 31. decembra je bila izročena nota poslaniku Združenih držav po ministrskem predsedniku Briandu kot skupna nota vlad Belgije, Francoske, Angleške, Italije, Japonske, Črnogore, Portugalske, Romunije, Rusije in Srbije.

V noti protestirajo zoper glavni trditvi v noti svojih sovražnikov, ki hočejo odgovornost za vojno odvaliti na čvetosporazum in naznanjajo svojo zmago.

Nadalje pravi nota: Zavezni narodi so vse storili (!), da bi odvrnili vojsko. Ponudba Nemčije za mir brez pogojev za začetek pogajanj pa ni nobena mirovna ponudba. Mirovna ponudba

je bil samo vojni manever, ki se ne ozira na to, da ste Nemčija in Avstro-Ogrska hoteli vojsko. V Haagu je nemški zastopnik odklonil vsak predlog za razoroženje, julija 1914 je bila Avstro-Ogrska, ki je stavila Srbiji ultimatum, ki nima primere in napovedala vojsko, kljub temu, da je takoj dobila zadoščenje (?). Osrednji sili ste nato zavrnili vse poizkuse čvetosporazuma, da bi se bil krajevni spor mirno rešil.

Angleška je ponudila konferenco, Francoska predlagala mednarodni odsek, ruski car je zahteval razsodišče — na vse to Nemčija ni odgovorila. Belgija je bila napadena od države, ki je za njeno nevtralnost jamčila.

Ponudba Nemčije sloni na izključno evropski „vojni karti“, ki ne izraža prave moči nasprotnikov. Mir v takem položaju bi koristil le napadalcem, ki so mislili, da dosežejo svoj cilj v dveh mesecih, pa sedaj po dveh letih vidijo, da ga nikdar ne bodo dosegli.

Vsled nemške vojne napovedi povzročena razdejanja zahtevajo zadoščenje, popravo in jamstvo (sanction, reparation, garanties).

Nemčija se pa vsega izogiba. Ponudba je le poizkus, vplivati na razvoj vojske in prisiliti ob koncu za nemški mir. Namerava zmešati javno mnenje v deželah čvetosporazuma, javno mnenje Nemčije in njenih zaveznic pa utrditi. Končno skuša pred očmi sveta opravičiti nove zločine vojne s podmorskimi čolni, odpošiljanje delavcev in mobilizacijo državljanov proti svoji lastni deželi ter kršenje nevtralitete.

Zavedajoč se teže, pa tudi potrebe časa za vezne vlade, tesno zvezane in v popolnem sporazumu s svojimi narodi, odklanjajo, da bi se pečale s ponudbo brez odkritosrčnosti in brez pomena. Zagotavljajo še enkrat, da mir ni mogoč, dokler nimajo jamstva za vpostavitve kršenih pravic in svobod, in zato, da se pripozna temeljni zakon narodnosti ter svoboden obstoj malih držav, dokler ni zagotovljena ureditve, ki bo za vedno odpravila vzroke, ki so že zdavna ogrožali narode, in edino resnično jamčila za varnost sveta.

Nadalje razlaga nota, zakaj da se Belgija, ki da je vedno natančno držala svoje dolžnosti, še vedno bori na strani čvetosporazuma. Nemčija je po dve in pol letu vojne krivice, storjene Belgiji še poostrila s tem, da izčrpa sredstva dežele, uničuje njeno industrijo, mesta in vasi ter poboje, usmrtitve in zapiranja kopiči. V trenutku, ko Nemčija govori svetu o miru in človeštvu, odvaja belgijske državljane na tisoče v stran in jih spravlja v sužnost.

Opomba. Končna sodba o noti bo mogoča, ko bo znano oficielno besedilo note.

Kronanje v Budimpešti.

Z velikimi slavnostmi in blestečim sijajem se je 30. decembra izvršilo po starem zgodovinskem obredu v Budimpešti kronanje ogrskega kralja Karola IV. in kraljice Cite. Ves Budim je bil ovit v zastave; balkoni so bili obloženi z dragocenimi preprogami in raznimi okraski. Že pri prihodu v mesto dne 27. m. m. sta bila kralj in kraljica od naroda burno pozdravljena. Kralj in kraljica sta se navdušenemu narodu venomer zahvaljevala, in med njima sedeči kraljevič je v zahvalo za gorke pozdrave ploskal z ročicama. Tudi kronanju je prisostvoval.

Že ob 6. uri zjutraj ste imeli obe zbornici skupno sejo, v kateri je bilo sklenjeno, udeležiti se kronanja. Nato se je državni zbor podal v cerkev kronanja, ki leži v starem delu Bude. Tam so bili že zbrani zastopniki iz vseh komitatov in mest.

Sprevod v cerkev.

Proti 1/2. uri se je kraljeva dvojica v osmerovprežnem vozu odpeljala z dvora v cerkev. Ob strani voza je jahala ogrska telesna straža in korakal oddelek dvornih lakajev. Pol škadrona honvedhuzarjev je otvorilo spreved, ki se je med vojaškim špalirjem pomikal po mestu proti cerkvi kronanja. Z navdušenimi eljen-klici je narod naznanil pri cerkvi prihod kraljeve dvojice.

Podlistek.

Zapiski Ksenije Silenc.

Objavlja Jos. Verhnjak. (Dalje.)

Prihodnji popoldan sem se odpeljala nazaj v domovino. Začasno bivanje v Jakinu ni bilo brez koristi zame. Našla sem namreč očitno, da je življenje zunaj po širokem svetu v resnici nadvse vabljivo in življenja vredno. Našla sem pa tudi, da sem i jaz ustvarjena za ta svet in njegove ljudi. Kajti kljub vsemu nedolžnonaivnemu vedenju prav nič nisem prezrla, v kakšnem ognju da so vsplamtele južne oči, ko so me zagledale.

Zato sem bila v tretjem in četrtem letu tudi mnogo resnejša od drugih, ponosnejša morda, ker sem se že povsem čutila veliko damo. Češčenja od strani svojih tovarišic nisem več marala, in ko so dekleta to enkrat doznale, so tudi rado-voljno vse nadaljevanje opustile. Vse druge misli so mi rojile po glavi. Bodočnost me je skrbelo, kako si jo naj ustvarim? Kako? Na deželo ne pojdem, meščanskih mest je premalo in nanje niti upati ne smem, na visoko šolo, univerzo je nemogoče; torej — privatna služba. Ugibala sem semintja, kako jo doseči. Jakin mi je prišel na pomoč. Spomnila sem se neke Elenine prijateljice, Nemke, ki sem jo srečala z Eleno na nekem obisku. Izvila sem Eleni njen naslov in ji pisala svoje želje. Tekom štirinajstih dni sem že brala prisrčen odgovor, da me z veseljem in pod ugodnimi pogoji sprejmejo grofi Altenburg kot domačo učiteljico. A hiša je protestantska. Kaj to, da le brez mesta nisem bila.

Poletje je nastopilo in dnovi do mature so se bližali vedno bolj. Izpite sem napravila izmed vseh najbolje, sijajno sem maturirala in čez dva dni sem stresla samostanski prah s svoje obleke. Učiteljice so mi segle prav ljubeznivo v roke, a rekle mi niso nič posebnega v slovo, le sestra Roza — moja izvanredno nadarjena učiteljica — in sestra Alfonza sta mi stisnili desnico krepkeje in me priporočili Devici in mi želeli, da bi nekoč z enako dobrim uspehom dovršila tudi življenja šolo. Z Bogom, na svidenje! Še en pogled na sestro Alfonzo, oči mi postanejo nekam motne, a že se odpro težka samostanska vrata in se za mano zopet zapro in stala sem zunaj na cesti, med svetom . . .

Nekaj tednov sem ostala še doma, da si pripravim in uredim vse potrebno za službo. Sredi meseca septembra sem se odpeljala na Dunaj in od tam na Češko, h grofom Altenburg. Visoka sem že bila tedaj, docela dorasla, in nihče bi ne verjel, da sem prekoračila šele predkratkim osemnajsto. Nihče pa bi tudi ne sodil, da sem se rodila kedaj na vasi, v kmečki hiši, kajti vse, kar je bilo na meni, od oblike nog do kakovosti las, je bilo tako, kot pri ženski, ki prihaja iz krila stare kulture.

V Derembovicah, kamor sem se bila podala, so imeli grofje Altenburgi svoj fideikomis. Velik in lep grad je bil to, zidan gotovo že v prastarih časih, ker hvaležna pravljica ga je bila že opletla s sanjavo poezijo. Gospoda je bila sicer protestantska, a verska svoboda se ni imela pritoževati. Grof Viljem je zastopal v politiki konser-

vativce in se ni vmešaval v osebna naziranja, njegova žena, grofica Rozina je bila strogo vzgojena protestantka, bila je pa obzirna napram katoliški sinuščadi in celo pazila, da i ti izvrše svoje verske dolžnosti. Neko nedeljo namreč sem bila svojevoljno izpustila nedeljsko mašo v Derembovicah, a že pri obedu mi namigne grofica in vpraša, če sem bila bolna, da nisem prisostvovala božji službi. Dela in truda nisem imela veliko; poučevala sem dve deklici v predmetih tretjega razreda ljudskih šol. Bili sta marljivi in udani in pripravljani mi darovati precejšen kos svoje mlade nežnosti, če bi ne bila odklonila to darilce moja nedovzetnost. Izvrševala sem pač le svojo plačano dolžnost.

Prostega časa je bilo dovolj, in neredkokrat se je dogodilo, da so mi romale misli skupno z oblaki na nebu proti jugu v samostan in mi budile v srcu bolesti domotožja. Premirno mi je bilo življenje v gradu. Nobenega stika, nobenih znancev; občevala nisem z nikomur v gradu, ker me od njih ni noben zanimal. Nahajala se je še neka guvernanta v hiši, katero so klicali z imenom teta Lo in je bila varihinja starejše hčerke, kontese Blandine. Teta Lo je bila že v letih in se je oblačila po modi svojih dekliških let in grizla samo z dvema zoboma, ki jih je usmiljena usoda še pustila v njeni močno razviti spodnji čeljusti. Kar pa jo je značilo, je bila lastnost, da je znala knjigo pregovorov na pamet in da je pri vsaki priliki predlagala pesem: Pridi s svojo milostjo . . . Umevno, da ni mogel noben pošten človek s takšnim strahom veselja imeti. Kontesa Blandine pa je bila vzgojena v istem

V cerkvi.

V cerkvi so bili že zbrani vsi najvišji dostojanstveniki, diplomatski kor, poslanci, iz Avstrije, Ogrske, Hrvatske in Slavonije došli slavnostni gostje in zastopniki, generaliteta itd. Hrvatsko-slovenski klub je zastopal njegov načelnik dr. Anton Korošec. Cerkev je bila bajno-lepo okrašena. V oratoriju je bil kraljevič Franc Jožef Oton. Člani kraljeve hiše so bili polnoštevno zbrani v cerkvi. Pri velikih vratih je prvi ogrski knez kardinal dr. Czernoch z asistenco sprejel kraljevo dvojico, ki je ob zvoških godbe prišla v cerkev. V tem sprevedu je nosil polkovnik-točaj meč sv. Štefana, hrvatski ban državno jabolko, grof Tisza pa krono sv. Štefana. Kralj je bil oblečen v uniformi ogrskega kralja, na obeh straneh sta korakala dva ogrska škofa. Za njim generalni pribočnik princ Lobkovic in drugi. Nato je prišla kraljica v krasni obleki s hišno krono na glavi; z dvema škofoma in drugim spremstvom. V presbiteriju se je kralj vsedel na prestol na desni strani, kraljica pa se je podala na levo stran. Cerkvena vrata so zaprli.

Kronanje.

Kralj je zapustil prestol in se vsedel v naslonjač pred zadnjo oltarjevo stopnico, nasproti kardinalu. Nadškof koločki se je obrnil na prvega kneza s vprašanjem v latinščini: „Prečastiti oče! Sv. mati katoliška cerkev hoče, da navzočega presvitlega Karla IV. dvignete na dostojanstvo ogrskega kralja.“ Kardinal je pa vprašal: „Veste, da je za to dostojanstvo vreden in pripraven?“ Nadškof: „Vemo in verjemo, da je vreden in koristen za cerkev božjo in vlado države.“

Kralj se je dvignil in na najvišji oltarjevi stopnici pokleknil na blazino in, roki na evangelij položivši, je prisegel pravico in mir ter sklonil glavo na blazino k zemlji, ko je kardinal molil litanije vseh svetnikov.

Maziljenje.

Kralj je bil maziljen. Med bučno godbo se je nato začela sveta maša. Po gradualu se je kralj podal h glavnemu oltarju, pokleknil na blazino in prevzel goli meč svetega Štefana iz roke prvega kneza in mu ga vrnil. Z mečem v množici so potem kralja prepasali. Kralj je potegnil meč in z njim zamahnil na tri strani. Tedaj so zagrmeli prvi pozdravni strelji stotnije honvedov pred cerkvijo. Kralj nato zopet poklekne in prvi knez in nadomestujoči palatin grof Štefan Tisza sta položila kralju na glavo krono. Drugi škofje stegnejo desnice tja proti kroni, prvi knez pa izgovori besede: „Prejmi krono kraljestva.“ Z besedami „prejmi palico čednosti“ poda nato prvi knez kralju žezlo in državno jabolko, in dva škofa odpašeta kralju s pomočjo prvega ogrskega dvornika meč sv. Štefana, ki ga položi eden izmed škofov na oltar. Tu zagrmé v drugič pozdravni strelji. Na prestolu je bil nato kralj od prvega kneza introniziran. Nadomestujoči palatin zakliče glasno: Živio kralj! Grmeči eljen-klici se nadaljujejo po ulicah, in po tretji pozdravni salvi zagrmijo topovi in vsi zvonovi v mestu zvonijo.

duhu in prebirala na skrivaj moje molitvenike in se učila na pamet pesmi Kordule Peregrine. Mati, grofica Rozina je držala jezik za zobmi: redkobesedna, rezervirana aristokratinja. Nakratko, dolgočasila sem se. Tembolj, ker sem bila pričakovala čisto drugo življenje. Če je bil naznanjen obisk, tedaj se je moj barometer nekoliko dvignil, a prihajale so večinoma itak zgolj dame, ki so prvi trenotek v istini zastrmele, a se nadalje obnašale napram meni, kot gre človeku, ki je v službi.

Takšno je bilo torej moje novo življenje. Brez smeha, brez veselja in tudi brez sreče. Zebsti me je začelo v tem hladu, ki me je vse-naokrog obdajal, ker nisem bila pripravljena nanj in tudi ne navajena. Prilagoditi sem mu hotela svoje notranje življenje in strezniti svoje zahteve, a pomagaj si, če kljub vsemu skromnemu hotenju srce kriči in terja več... V tistih dneh se je porodilo na dnu mojega srca nekaj, kar mi je bilo dosedaj docela neznano: hrepenenje. Odkod se je to hrepenenje ukradlo, ne vem, a čutila sem se nepopisno osamelo, ničesar me ni razveseljevalo, in razvedrila nisem našla ne pri delu, ne pri knjigah. Melanholija se je polasčala moje duše. Če sem stala po noči ob odprtem oknu in zrla v daljni svet, tedaj sem tako neodoljivo zaželela po bitju, na katerega prsih bi se lahko naslonila in razjokala... a noč je sanjala zunaj svoja čuda naprej, nihče se ni ganil v temi in utrujena in obupana sem se vlegla v postelj. Pričela sem tudi nekaterokrat moliti, a vse misli na Boga in nadnaravo mi niso hasnile nič, srce je bilo žejno... (Dalje prihodnjité.)

Nato je sledilo kronanje kraljice, ki je bila odložila hišno krono in ki jo je kralj predstavil prvemu knezu pred oltarjem. Tudi kraljica je bila maziljena, nakar ji je škof vespremski položil na glavo hišno krono, prvi knez pa se je dotaknil s krono sv. Štefana desne kraljičine rame. Kraljica je prejela nato žezlo in državno jabolko in je bila nato spremljana k prestolu ob kraljevi strani. Sledil je „Te Deum“ in četrti pozdravni strelji stotnije honvedov ter gromenje topov in zvonjenje z vsemi zvonovi v mestu.

Med sv. mašo je prejela kraljeva dvojica po božno sv. obhajilo. Med nepopisnim veseljem se je po dokončani sv. maši vrnila kraljica na dvor, kralj pa se je povrnil v cerkev in več izvoljenih kandidatov napravil za viteze zlate ostroge.

Kraljeva zaprisega.

Pod milim nebom je bil nato kralj zaprisežen. Gromenje topov in zvonjenje zvonov je naznanjalo ta slovesni čin. Na trgu sv. Trojice je kralj, v popolni opravi s križem v levici, z dvignjenimi prsti desnice, pred zbrano množico prisegel na ustavo.

Spreved se je pomikal nato proti griču kronanja, kjer naj bi po stari šegi kralj na vse štiri vetrove zamahnil z mečem v znamenje, da hoče kot najvišji varih države braniti deželo proti vsakemu sovražniku. Grič kronanja je bil napravljen kakih petnajst minut vstran od cerkve kronanja. Vsi komitati so poslali v ta namen nekaj domače zemlje. Spreved k temu griču je nudil krasno sliko.

Kralj je jahal na ta grič in vidno navdušen zamahnil z mečem na vse štiri strani. Nato se je povrnil na dvor.

Kot zadnji del ceremonij kronanja je bila pojedina kronanja. Po končani pojedini se je kraljeva dvojica s spremstvom umaknila v notranje prostore, obe zbornici pa ste nadaljevali skupno sejo, da se kronanje protokolira.

Kako je z vojsko.

Novi uspehi v Romuniji.

Po zavzetju važnega mesta Buzau so zvezne čete v Valahiji prodirale naprej v smeri proti Rimnicul—Sarat in Braili ob Donavi. Pri Racoviteni, zapadno od Rimnicul—Sarata, so čete prodirle rusko-romunsko bojno črto. Sovražnik se je moral umakniti iz Rimnicul—Sarata in je pustil v naših rokah 3000 ranjenikov. Severno naprej je poseglo v boj južno krilo armade nadvojvode Jožefa, ki se je polastilo več utrjenih sovražnih postojank. Falkenhaynove in Mackensenove čete neprestano prodirajo naprej. Boj se bo vršil za črto ob Seretu. V Dobrudži so vrženi Rusi na severni breg Donave, le Mačin, ključ do trdnjave Braile, še Rusi držijo proti bolgarskim naskokom. Za Ruse in Romune je neprilčno, da so vse tamonje utrdbe zgrajene proti ruskim napadom od severa in so jih od južne strani šele sedaj v naglici izpopolnili.

Na italijanskem bojišču je položaj napet. V Egiptu in v Iraku so Angleži napravili par srečnih sunkov, Rusi pa so na celi črti od Rige do Donave v defenzivi. Drugod ni važnih izprememb.

Dnevne vesti.

Odlikovanja. Cesar je podelil mnogo odlikovanj, med drugimi: Red železne krone 2. razreda dežel. glavarju kranjskemu dr. Iv. Šusteršiču, komturni križec Franc-Jožefovega reda deželnemu odborniku Valterju baronu pl. Sternecku v Celovcu, dež. odborniku in predsedniku dež. kulturnega sveta koroškega Alojziju Höhnlingerju; viteški križec Franc-Jožefovega reda magistratnemu svetniku v Ljubljani Janku vitezu Bleiweisu pl. Trsteniškem, distriktnemu zdravniku dr. Karlu Domenigu v Št. Vidu, županu Pavlu Hackhoferju v Volšpergu. Vojni križec za civilne zasluge 1. razreda beljaškemu županu Ludoviku Assmannu, ravnatelju celovškega magistrata Rudolfu Linkeju, deželnemu svetniku dr. V. Müllerju v Celovcu, ptujskemu županu Jožefu Ornigu, deželnemu stavbnemu svetniku A. Schröderju v Celovcu, ljubljanskemu županu dr. Iv. Tavčarju in podžupanu dr. Karlu Trillerju in deželnemu tajniku v Celovcu dr. Žigi Zechnerju; naslov višjega medicinskega svetnika primariju dr. Otmarju Purtscherju v Celovcu. Plemiški stan dunajskemu občinskemu svetniku, nadkuratorju Leopoldu Steinerju; red železne krone 3. razreda drž. in dež. poslancu dr. A. Dulibiču v Šibeniku in veletrgovcu Petru Kataliniču; viteški križec Franc-Jožefovega reda dr. Francu Dolšaku in dr. Francu Zbašnku v Ljubljani. Vojni križec za civilne zasluge 3. razreda: Občinskim predstojnikom Jož. Komposchu v Podkloštru, Lud. Pippu na Brdu, Jan. Raderju v

Labudu, Filipu Valentinu v Kotmarivasi in ravnatelju deželnega zavoda za slepce v Celovcu Rupertu Mayerju. Vojni križec za civilne zasluge 4. razreda občinskima tajnikoma v Št. Vidu Jožefu Glatzlu, Andreju Pappu v Borovljah. Zlati zaslužni križec s krono 1. občinskemu svetovalcu v Prevaljah Francu Lahovniku, občinskemu odborniku v Zg. Beli, notarju J. Lindnerju, obč. svet. Krizantu Rainerju in Karlu Schneiderju v Beljaku in milstatskemu županu K. Silbermaglu. Zlati zaslužni križec obč. pred. Štefanu Hudercu v Grabštanju in srebrni zaslužni križec občinskemu tajniku Boštjanu Slivtzu v Pliberku.

Deželnemu glavarju koroškemu Leopoldu baronu pl. Aichelburg-Labia je podeljeno dostojanstvo tajnega svetnika. — Deželni glavar kranjski dr. Ivan Šusteršič je odlikovan z redom železne krone 2. vrste.

Vojni kurat Bulovec umrl. Dne 23. grudna je umrl na svojem domu v Breznici na Kranjskem v 27. letu svoje starosti vlč. g. Jožef Bulovec. Meseca julija 1915 je odrinil kot vojni kurat v Gradec. Pri izvrševanju svoje dušnopastirske službe med vojaki se je hudo prehladil. Bolehal je več kakor eno leto. Srčno je želel, videti še enkrat svoj dom. Ta želja se mu je izpolnila. Čez dva dni po prihodu na dom je zatisnil oči. N. p. v. m.!

Obiskovalcem ljudske kuhinje. Obiskovalci celovške ljudske kuhinje se opozarjajo, da morajo od izdaje novih kart za moko, t. j. od 24. decembra 1916 naprej, za kosilo oddajati v kuhinji z jedilnimi markami vred odrezek karte za moko, ker bi se jim sicer ne moglo dati kosilo. To je treba zato, ker brez teh odrezkov ljudska kuhinja pri mestni oddajalnici ne dobi več moke. Člani občin, ki nimajo v odrezke razdeljenih kart za moko, morajo prinesiti moko v naturi in dobe zato od predstojništva potrdilo pravice do kosil, kolikor jih odgovarja množini oddane moke. To moko bo predstojništvo seveda plačalo. Tudi otroci in reveži morajo oddajati odrezke kart za moko.

Samomor. Na trgu cesarja Viljema št. 23 je dne 2. t. m. skočila s tretjega nadstropja na dvorišče učiteljica jezikov Roza Stern. Obležala je nezavestna in so jo z rešilnim vozom odpeljali v bolnišnico. Ima težke notranje poškodbe. Da bi mogla svoj namen izvršiti, je poslala svojo služkinjo ven. Še isti dan je umrla.

Fix Harras izsledil tatu. Ženi nekega nižjega uradnika v Celovcu, stanujoči v Vetrinjskem obmestju št. 2 sta bila v noči na 1. t. m. iz zaklenjene omare na hodniku ukradena 2 kruha, 1 steklenica brusnic in več kosov mila. V Celovcu se je mudil stražnik Knapp iz Št. Vida s policijskim psom Fixom Harrasom. Ta je izsledil tatu pri neki družini, stanujoči v isti hiši, istem nadstropju. Ta je sicer tajila, pa so našli ukradene reči v zaprti dvarnici in zraven še druge reči.

Prepovedan lovski čas. Deželna vlada je za leto 1917 odredila, da se preloži začetek prepovedanega lovskega časa za jelene in divje koze (gamze) splošno od 1. januarja na 1. februar 1917.

Pozdrave z bojišča. Čeravno si že 29 mesecev po teh skalah svoje pete brusimo, vendar smo še čili in zdravi fantje koroški in še vedno prepevamo svoje domače pesmice v domači deželi. Božične praznike smo opravili, menda le zadnje v bojni črti? Na zdar vsem bralcem in bralkam „Mira“ kličejo: Miha Sadjak, Šimen Kumer, četovodji, Lojze Hrovat, Nace Korenjak, Val. Rošic, desetniki; Pavle Kotnik, Gustl Šuler, poddesetnika; Lojze Sadjak, Marka Žmancer, Tone Kranjc, Jurij Juh, Tone Mlačnik, Janez Urek, Janez Prikeržnik, pešci.

Naši bojevniki na Sveti večer. Ljubi mi „Mir“! Srčen pozdrav vsem čitateljem! Prejel sem te ravno na Sveti večer; zelo si me razveselil. Prečital sem ta ljubi list še tisti večer, čital sem tudi, kako nam pošiljajo slovenska dekleta pozdrave, hvala vam! Voščim vam srečno novo leto. Upajmo, ako Bog da, da se vidimo, ko bo spet prišla spomlad v deželo in bo spet prepevala kukavica. Dragi mi, vprašali ste na Sv. večer, kje pa so zdaj naši dragi, kako se jim godi. Kako se je meni godilo, vam lahko popišem. Zdaj nisem v poziciji, ampak malo vžadaj: Zvečer smo sedeli v mali kmetski sobi in pušili cigarete, ki smo jih dobili v dar. Drug za drugim smo šli spat na skedenj. Dobro, da nas polentar ni mogel motiti v spanju. Zjutraj pa, ko smo popili kavo, smo privezali na noge smuče in smo se vozili za kratek čas. Predstavljate se me lahko kot malega možička, ki se po bliskovo vozi po površini snega in hitro izgine za kakšnim parobčkom, ako pa hitiš pogledat, kje da je fant, pa sem jaz že Bog ve kje — ali pa ležim pod robom v snegu! To je prav veselo življenje. Še en srčen pozdrav na vse koroške Slovence in Slovenke, posebno še na prevaljske, kjer blizu stoji tudi moj dom. Na veselo svidenje v novem letu! Prevalški fant Luka Liebnik, Peter Završnik, Adam Bogomir, Piskernik Jakob iz Železne Kaple.

Zabranite škodo

ki jo v vsakem gospodarstvu provzročajo mrčesi. Često se še ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka v omara-rah, živina v hlevu, jedila v kuhinjski shrambi so izpostavljeni napadom škodljivca mrčesa, kot listnih uš, pršic, moljev, ščurkov, uš, bolh in stenic. Bolhe, stenicice in muhe prenašajo bolezenske klice, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po poročilih tisočev, ki so ga že uporabljali, nenavadno hitro in varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalego vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Predvojnne cene: 5 velikih puščic stane na vse kraje 5 kron, 1 puščica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, 1 krono. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

S seboj vzeti

je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvježujoči mentolov črtnik zoper migreno z znamko „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hrani v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohladitev pri prehudi vročini, za preprečenje solnčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. Vsled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brani žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zateženje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska). Da se prihranijo poštninski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetovalje, Hofmannove kapljice; tucat stane samo 3 krone.

Hranite se bolje

in pozdravite ter poživite svoje otroke in svoje slabotne svoje s tečno hrano. Za zdravega, krepkega človeka je tudi suh kruh redilna hrana, iz katere more črpati moč in veselje do življenja. Majhni otroci, slabokrvne, bledolice osebe, doječe matere, slabotne, bolne in bolehnne, starejše osebe in take, ki so prestale kako bolezen ali napore, otroci z bezgavkami ali kadar dobivajo zobe, otročnice in druge slabotne osebe pa ne morejo uživati navadnih jedil, ker so večinoma preslabi za prebavljanje. Take osebe potrebujejo posebno lahko prebavljivo in obnemajako redilno hrano, in ta je Fellerjevo pravo Dorševo ribje olje. To nima slabega okusa in ne duha, zato je jako prijetno za uživanje. Tudi otroci ga pijejo radi. Dorševo ribje olje priporočajo mnogi profesorji in zdravniki. Predvojnne cene: 2 steklenici veljata franco le 5 kron edino pravi od lekarne E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

Podjunskim fantom v vojni črti.

Slovensko dekle, iz Podjune doma, Vam vračam pozdrave iz celga srca Oj kmalu se zopet v „Miru“ zglasite, nam dolge večere malo zjasnite. Težko pričakujemo Vaših vestí, kako se Vam, dragi, še kaj tam godí. Res imamo pred nosom mizo, papir, a v srcu le željo — za zmago in mir. Sicer ste osebno mi vsi nepoznani, a bratje ste mi, po rodu in dlani. Bog Vas, domovino naj nam obvaruje, ki fantov iz Podjune težko pričakuje.

[Nelly Kotzian iz Galicije na Koroškem.]

Novoletna voščila in prisrčne pozdrave pošilja vsem svojim prijateljem in bralcem „Mira“ Ivan Sluga od 23. kompanije letalcev.

Klub doslužnih podčastnikov Slovencev na Dunaju. Na Dunaju živeči doslužni podčastniki slovenske narodnosti imajo svoje redne sestanke vsako prvo soboto v mesecu v Raimundhofu na Dunaju. Na zadnjem sestanku podčastnikov in doslužnih podčastnikov so sklenili, da ustanovijo poseben klub vseh na Dunaju živečih podčastnikov in doslužnih podčastnikov slovenske narodnosti s sedežem v Raimundhofu na Dunaju. Tozadnevne dopise in prijave v slovenskem in nemškem jeziku sprejema stražmojster Leopold Ribič, Dunaj XV., Mariahilfergürtel. Zanimivo je, da so se zadnjega sestanka udeležili tudi štirje podčastniki iz Nemčije, ki so si kupili več slovenskih razglednic, da jih ponesejo kot spomin na vrle Slovence svojcem v Nemčijo. Prihodnji sestanek dne 6. januarja.

Št. Rupert pri Velikovu. (Slovo od zvonov.) Na god sv. Tomaža dne 21. m. m. smo se poslovili od častitljivih zvonov naše župnijske cerkve. Izročili smo vojni upravi naša največja zvonova, veliki krasni zvon, ki tehtal 1755 kg, šele 1. 1912. na novo naročen in blagoslovljen, in drugi zvon, ki tehtal 715 kg in je nam skoraj 44 let vsak dan trikrat zvonil angeljevo česčenje. Ostanje nam še štirji majhni zvonovi. Dekleta Marijine družbe so zvonova krasno ovenčale in ju spremljevale do župnijske meje do Dravskega mosta. Dali smo odhajajoča zvonova tudi fotografirati in napraviti razglednice v spomin. Dasi je nam bilo slovo od zvonov težko, vendar smo ju radi darovali na oltar domovine z iskreno željo, da bi nam prinesla tako zaželjeni pravični mir. Pri tukajšnjih podružničnih cerkvah pri Sv. Neži in v Št. Urhu pri Črnem gradu bo se oddal po jeden in sicer največji zvon. Pri omenjenih dveh podružničnih cerkvah ostaneta še po dva mala zvonova.

Našim p. n. naročnikom.

Vse cenjene naročnike prosimo, da ostanejo zvesti „Miru“ tudi v letu 1917. Koroški Slovenci, zavzemite se za svoje glasilo kar najbolj mogoče!

Z naročnino že dalje časa zaostalim naročnikom smo morali list ustaviti. Kdor od teh želi list še naprej prejemati, naj poravnava zaostalo naročnino in novo naročnino vnaprej za l. 1917. List stane mnogo in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Opozarjamo, da se naročnina plačuje vnaprej.

Uredništvo in upravnništvo „Mira“.

Galicija. (Razno.) Po prizadevanju in zopetnem navdušenju tukajšnjega č. g. župnika se je podpisalo 16.450 K petega vojnega posojila. Tukajšnja posojilnica je razentega podpisala svoto 8000 K petega vojnega posojila pri ljudski posojilnici v Ljubljani. (Vsega je podpisala posojilnica 20.000 K.) Razentega so še različne stranke na različnih krajih podpisale peto vojno posojilo. Uspeh je torej za naš revni kraj sijajen. — Vihar, ki je divjal dne 13./12. 1916, je naredil v tukajšnji župniji precej škode. Plote je na več krajih razmetal in podrl, v gozdu je drevesa s koreninami vred izruval in prevračal. Stara lipa pri župnišču je tudi morala pasti na tla. — V decembru smo pokopali kmeta Jožefa Ilavnika pd. Žumra v Jerišah. Bil je mož stare poštene slovenske korenine in je dosegel starost čez 84 let. Edini njegov sin je v ruskem ujetništvu. Bog tolaži Žumrovo družino, ki se je tudi sijajno 5. vojnega posojila udeležila. — Na laški fronti je decembra padel tukajšnji posestnik Jožef Stöklitsch pd. Matevž, star nekaj čez 35 let in oče sedmerih, še nepreskrbljenih in pridnih otrok. Naše sožalje skrbni vdovi! — Tudi vojno poroko smo imeli in sicer dne 26. decembra 1916. Poročil se je Jožef Kunet, vrl fant iz reberške župnije pd. Mihevc, posestnik, z gpdčno Terezijo Rautz, hčerko tukajšnjega načelnika krajnega šolskega sveta, gostilničarja in posetnika. Mladima zakonskima klicemo: Bog daj obilo sreče in blagoslova!

Šmarjeta pri Velikovu. (V ujetništvo) je zašel naš vrl mladenič Maks Linhart pd. Parnužev, od katerega je bilo večkrat kako sporočilo v „Miru“. Bojeval se je od Novega leta 1915. Kako so ga zajeli Lahi, sporoča na dopisnici z dne 19. 10. „Pozdravljam pristrčno iz ujetništva. Po razkropljenju viharja dne 10. oktobra pridem k četrti kompaniji. 11. okt. me pošljejo nazaj k moji deseti kompaniji. Grem na kraj, kamor mi je bilo zaukazano iti, ali namesto desete kompanije najdem — Lahe. Bila je še tema, pridem preblizu na 8—10 korakov, bila jih je velika množica. Ti me kar objamejo in z menoj na Laško pomarširajo.“ — Pogreša se z ruskega bojišča od srede oktobra pd. Mornov Herman, priden mladenič.

Št. Lenart pri Sedmih studencih. (Novi grobovi) so nam vzeli spet par starih znancev. Dne 18. decembra smo pokopali starega Mateja Gašparja Truppe, moža korenino in poštenjaka, ki je bil načelnik posojilnice od prvega začetka. Zadruga je namesto venca na njegov grob darovala 50 K v vojnooskrbne namene. Zraven njegovega groba pa smo postlali k večnemu počitku Sikovo staro mater. Tako sta v jednom tednu zgubila oba člana Matejeve hiše roditelje: posestnik svojega očeta, njegova žena pa mater. Kako žaluje za dragima rajnima fara, je pokazala velika udeležba pri pogrebu. Naj v miru počivata!

Loče. (Grozna smrt.) Katarina Trisnik, 48letna samska posestnica na Rutah, župnija Loče, je na božično vigilijo popoldne zlezla v močno zakurjeno peč in zgorela. — Dekle, ki je služilo pri nji, pripoveduje: „Pri kosilu opoldne je še pametno govorila. Izplačala me je za preteklo leto. Potem je rekla, da bo tudi s seboj obračunala. Spravljala me je po ljudi, da bo naredila testament. Nisem je hotela pustiti same. Bala sem se, da bi si ne naredila česa. Pa je všla v kuhinjo in mi zabranila, da nisem mogla za njo. Zaprla se je. Hitela sem klicat k precej oddaljenim sosedom. Ko smo se vrnil, smo videli močen dim in občutili vonj, kot da poliva ogenj z maščobo. Reva se je sama pekla v peči. V tem sta ravno prišla mimo tudi dva gospoda in vdrila v kuhinjo.“ V kuhinji strašen dim po žganem mesu in obleki. Iz peči le malo gledajo noge. Nogavice do gležnjev sežgane, ravnotako vsa obleka. V peči gori. Gospoda pogasita ogenj, pozneje s težavo potegnejo iz peči vroče, černoobžgano truplo. Kar se ni stopilo v hudi vročini, je bilo zogljenelo, črno osmojeno. Udje še vsi skupaj, tudi obličje celo,

a osmojeno in črno kakor zamorsko. Kakšna sila je morala biti, ki je spravila to močno, veliko postavo skozi malo odprtino v razbeljeno peč! „Že kot 24letno dekle,“ je pripovedoval neki mož, „si je v zmedenosti hotela odsekati roko. Orodje pa je bilo topo in ni prebilo kosti. Oteklo ji je veliko krvi, a se je še sama obvezala in šla v posteljo. Rekla je, da ji je slabo. Ko smo zapazili hudo rano, smo poklicali zdravnika. Mirno je držala roko, ko ji je izrezaval razsekano meso iz rane.“ Pozneje je sama pravila neki ženski, da je hotela izpolniti besede sv. pisma: „Če te pohujšuje tvoja roka, odsekaj jo.“ In da je prišla k zavesti, kaj dela, šele, ko je začela teči kri. Bila je močna in silno polnokrvna, in je časih vsa gorela v obrazu. Pred par leti je v stanju zmedenosti navezala velik zveženj posteljnine, obleke, podob in nesla k sestri. Govorila je, da bo umrla. Hotela je, da jo denejo, popolnoma zdravo v sv. olje. Ali je že tedaj mislila na kaj takega, kar je storila sedaj? Čez nekaj časa je neopažena všla zopet nazaj in bila zopet normalna. Zadnji čas ji očitno ni bilo dobro. Dekli je tožila, da po noči ni mogla spati. Bila je zelo izmučena. Neka žena ji je rekla: „Ti si bolna, boš morala iti k zdravniku.“ Odgovorila je: „Zdaj še nisem, pa bo še hujše.“ Gotovo je morala trpeti hude telesne in duševne muke. Ko je malo prej, predno je šla v smrt, dobila „Bogoljuba“ in ga brala, je rekla, da samo o nji pišejo in da se še med ljudi ne bo več upala. Očitna nenormalnost, ta blazen, prazen strah pred ljudmi. Tudi njene besede: „Jaz bom umrla kot mučenica,“ pričajo, da je trpela na blodni fiksni ideji, ki jo je vodila do takih dejanj in slednjič do tako tragičnega konca. Ljudje, ki so poznali njeno stanje, so rekli: „Sama si je hotela naložiti pokoro. Živela je lepo, bila je usmiljena in radodarna in je še zadnji teden prejela zakramente. Oskrbovala je podružnično cerkev in zvonila. Za zvonovi je neutolažljivo žalovala. Kadar je bila pri zdravi pameti, je bila pridna in razumna delavka. Bila je naročena na več časopisov in je bila dosmrtni ud Mohorjeve družbe. „Bog ji [daj] večni mir!“ je rekel duhovnik ob grobu, „Bog, ki gleda le na voljo človekovo, njej, ki tega, kar je storila, gotovo ni storila pri zdravi pameti in iz zlobnega namena.“

V. vojno posojilo.

Pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celovcu so podpisali V. vojno posojilo med drugimi še sledeči: Vogl Marija, Dvor, K 200, Jernej Janez, Čergoviče, K 300, Wesiak Josip K 1000, Jansekovič Anton, Prevalje, K 10.000, Waldhauser Ana, Podsinjavas, K 200, Müller Barbara, Podsinjavas, K 1000, Trattinig Florijan, Zavrhn, K 2000, Blatnik Marija, Zablate, K 1000, Kunet Janez na Suhi K 2000, Tonitz Ana, Reberca, K 2000, Tonitz Jožef, Reberca, K 1000, Hranilnica in posojilnica Glinje za svoje stranke K 1000, Hranilnica in posojilnica Kotmaravas za svoje stranke K 1000.

Rok za podpisovanje je podaljšan le za kratek čas. Prijave sprejema po originalnih pogojih Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu kot oficijelno subskripcijsko mesto.

Na Silvestrovo 1916.

Resnična slika iz poselskega življenja na kmetih. —
Joso I. R.

Bilo je Silvestrovo na neki vasi. Ime je postransko, ker življenje na kmetih ob takem času, kakor je sv. Silvestra dan, je skorodà povsod enako.

To vam je zvončkal, drdralo in ropotalo, brez konca, brez kraja. Bliskoma so švigali in vozili vozovi in sani po mirni vasi in tupatam se je zaiskrilo izpod podkev, da se je zasvetilo daleč naokrog.

Gledal, čul in tiho sem opazoval to življenje in burno vrvenje, ki me je čezdalje bolj zanimalo. In koga na deželi bi tudi ne?

Če bi danes tujec prišel v vas in povpraševal ljudi, kaj se govori o vojski, ne vem, če bi mu kdo znal kaj pametnega odgovoriti.

Poselsko preseljevanje je prevzelo vse vaščane in tiho vas, da so docela pozabili na vojsko.

Glasno sicer se je čulo od daleč s koroških planin mogočno tuljenje in gromenje topov, — novoletni pozdravi laškemu izdajalcu — a kdo na vasi se je zmenil za to?

Vojni vzduh je nedaleč odtod, a še hujši vzduh objemal je vaščane in majhno vas. Kakor težka, neprodinna megla je visel nad vasjo.

Vse je trepetalo in drhtelo, vse je govorilo in preresetavalo — vojsko! — ah ne! — pač pa stare in nove posle.

Luca je pripeljala novo deklo v vas.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Iz vasi se je čul močan peket konjskih kopit. Lisa je bila, ki je veselo rezgetala in razigrano, šopirno vozila svoj tovor iz vasi. Tupatam je pokljukala radovedna glava vaščanov izza duri vaških hiš, ugibajoč, kdo li neki se popelje odtod.

No, peljala je dve dekli iz vasi! Kako je letela, kako so ji igrale dolge, srebrnosivkaste grive v zimskem vetru, kako visoko je nosila svojo lepo glavo, in kako šele škodoželjno sedeli sta dekli na lahnih saneh!

„Sedaj pa bo stara sama doma,“ je rekla ena.

„Naj le bo, in naj sama je črni kruh in fižol dvakrat na dan!“

„Kaj še,“ pristavi druga, „z novim letom menda še tudi »mavžne« in kruha ne bo?“

„300 gramov so nam ga obljubili sedaj v vojski!“

„Kdo pa naj dela in trpi — in še živi pri tem?“

Ha, ha, sta se prešerno smejali obe, in žar škodoželjnosti je odseval raz njunih okroglih lic. Da, bila so lepo okrogla in rožnato rudeča — seveda od črnega kruha in dvakratnega fižola na dan!

* * *

Stale so tam pred križem sredi vasi.

„Naša dekla bo pa ob Svečnici šla,“ pravi ena.

„Seveda, naj le gre, ko se ji pa predobro godi!“

„Kdo pa more sedaj služiti na kmetih, ko gospodar sam predreže kruh in gleda na vsako drobtinico?“

„Za nas ni vojske,“ so modrovale dekline naprej, „in me hočemo imeti vsega dovolj!“

„Pomislite pa vendar,“ pristavi hči premožnega vaščana, ki je bila tudi v njihovi družbi, „saj so celó g. župnik raz prižnico oznanili, da moramo varčevati s kruhom in moko!“

„A, kaj župnik!“ „Oni naj se brigajo zase, me pa tudi zase!“

In šle so narazen. Ena s prepričanjem, da ob Svečnici zapusti svojo sedanjo, „slabo“ službo, druga z obupom, da ni mogoče več živeti, tretja pa zamišljena v se in polna skrbi.

* * *

Take so bile dekline na tisti vasi! Grozota svetovne vojske jih še ni izučila. Vojska, slika slikana s krvjo jih še ni ustrašila in tudi ne pretresla.

Škoda le, da se ta slika opazuje po največkrat skoraj povsod.

Tukaj pač čaka državo po vojski še ogromnega dela. Starostno zavarovanje poslov na deželi, zavarovanje proti nezgodam in pametna uredba glede bega z dežele v mesta; vse to se mora udejstviti, drugače so vse postave in vsi paragrafi zastoj.

Rešitev poselskega vprašanja mora biti ena najvažnejših točk vlade v mirnem času.

In kmet sme to tudi zahtevati! Država ve — in predobro ve — kakšnega pomena je ravno v sedanji vojski kmet za državo in vojsko. Zato pa sme od nje pričakovati, da ga bode tudi po vojski izdatno podpirala ravno glede poselskega vprašanja.

Na vsak način pa se mora pametno urediti beg z dežele v mesta.

Koliko brezposelnih ljudi se nahaja še danes po mestih, brez dela brez jela — brez potrebe in zaslužka, ki bi lahko delali na kmetih, kjer povsod manjka delavnih moči. In imeli bi več kruha, ti in drugi!

Preustrojiti se mora tudi šola na kmetih, ki ni najzadnji vzrok bega z dežele v mesta. Ljudska

šola na deželi naj bo šola za kmete, kjer se vzgajajo kmetje, ne pa šola za vse mogoče stvari.

Novodobna šola na kmetih naj že v mladih srcih vaških otrok vcepi iskreno ljubav do domače grude, do očetove-kmetske hiše. Potem bodo taki otroci tudi raje ostali doma. Z veseljem se bodo poprijeli domačega, kmetskega dela, ponosni bodo na svoj kmetski stan in le nekateri bode, — prisiljen — zapustil očetov dom, iskal srečo v velikomestnem življenju.

To sem hotel zapisati v spomin na Silvestrovo v svetovni vojski l. 1916. Ako nam prihodnost v tem oziru ne prinese nič boljšega, potem nas pač lahko čaka še druga vojska — gospodarjev s posli.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, proš v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Zelo mnogo ljudi trpi vsled zaprtja ali lenivosti čreves in je samo znamenje zanikernosti, če se nič ne poskrbi za odpravo tega zla. Kdor se pa že odloči za uporabo odvajalnega sredstva, naj si izbere tako, ki bo imelo uspeh. Izbera ni težka. Industrija proizvaja celo vrsto odvajalnih sredstev iz raznih kemikalij, nadalje so na razpolago razne rudninske vode in konečno rastlinska odvajalna sredstva, ki obstoje iz zelišč. Znano je, da se rastlinske snovi najlažje prilagode človeškemu organizmu, da je njih učinek najbolj lagoden in da ne učinkujejo niti dražeče, niti slabeče. Med rastlinskimi odvajalnimi sredstvi gre prvo mesto korenini rabarbare in so baš radi tega Fellerjeve rabarbarokroglice z zn. „Elsa-kroglice“ najbolj priljubljene. Vzbujajo tek in pospešujejo prebavo, preprečujejo kolcanje, krče v želodcu in gorečico, ne slabé čreves in jih tudi ženske in otroci radi zauživajo. Predvojne cene: 6 steklenic pošlje za 4 krone 40 vinarjev lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvatska). (u)

Kajža z zemljiščem se da v najem v Ločah pri Vrbi ob jezeru. Mesečna najemnina 20 K. Več pove Leo Weiß, Vetrinj, Koroško.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vlad. sv., in št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 2.40, po pošti K 2.50.

Dobi se v vseh knjigarnah.

100 litrov domače pijače

osvežujoče, slastne in žejo gaseče si lahko vsakdo sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati hruševce, poprovi metovec, pomarančevce, prvenčevce, višnjevce. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 10.— franko po povzetju. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost nič ne trpi.

Jan. Grolsch, Engel-drožerija, Brno 638, Moravsko.

Važno za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče stopiti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičoč se samo rodbinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuverto, v drugo kuverto naj vtakne svoje pismo in nanjo napiše natančen naslov in ime odpošiljatelja ter vse vkup odpošlje na sledečo adresu: **Henry C. Zaro, per Adresse der k. k. priv. Länder-Bank, Wien, I.** Nefrankirana in premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ela-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih ošes, bradavic in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 1.50, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. — Na stotine zahvalnih in priznanih pisem. — **Komény, Kaschau (Kassa), I.**, poštini predal 12/17 (Ogrsko).

Hranilnica in posojilnica

za

Sv. Lenart pri Sedmih studencih in okolico

naznanja vlagateljem, da bo vsled znižanja obrestne mere

od 1. januarja 1917 naprej obrestovala vloge po 3 3/4 %.

Načelstvo.

Vino

belo in rdeče,

od 56 litrov naprej

po 2 K 80 h, 3 K

in 3 K 40 h liter

razpošilja po povzetju **A. Oset, p. Guštanj.**

ZDRAVA KRI!

je splošna redilna tekočina, iz katere dobiva telo svoje redilne snovi. Če kri nima dovolj redilnih snovi, nastaja cela vrsta bolezni, ki nam grenijo življenje. Pošljem vsakemu spis

čisto zastoj

ki piše ponj, v katerem dokazujem, kako da se **izboljšujejo kri in soki ter odstranjujejo bolezni**, kakor malokrvnost, bledico, živčno in telesno slabost, glavobol, omotico. Pišite takoj po mojo poučno knjigo, saj je v Vašo korist!

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI., odd. 477.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 8.000.000.

Rezerve: K 1.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.